

Ályktanir 27. fulltrúaðing Sjúkraliðafélags Íslands, haldið að Grensásvegi 16, 15. maí 2018

Skortur á sjúkraliðum 27. fulltrúaðing SLFÍ lýsir yfir verulegum áhyggjum af þeim mikla og vaxandi skorti sem er á sjúkraliðum og háum lífaldri þeirra sem eru við störf. Álag á sjúkraliðum á sjúkrahúsum, hjúkrunarheimilum og í heimahjúkrun hefur vaxið ár frá ári vegna undirmönnunar og oft óboðlegrar starfsaðstöðu. Þeim fjölga stöðugt sem þurfa að leita ásjár Virk endurhæfingarsjóðs og/eða verða öryrkjar vegna langvarandi yfirkeyrslu og álags. Ljóst er að fjöldi ófaglærðra starfsmanna við hjúkrun aldraðra á Íslandi er í hróplegu ósamræmi við markmið laga um heilbrigðisstarfsmenn sem sett voru á alþingi árið 2012. Stjórnendur heilbrigðisstofnana og stjórnvöld skortir metnað og virðingu gagnvart starfinu. Sjúkraliðar eru “huldurherinn”.

Starfsumhverfið 27. fulltrúaðing SLFÍ leggur áherslu á að starfsumhverfi sjúkraliða verði reist upp úr þeim rústum sem það nú er í. Það verður ekki gert með öðru, en að draga úr gríðarlegu vinnuálagi, fjölga fagfólki og stytta vinnuvikuna. Þau nýlegu tilraunaverkefni sem verið hafa í gangi hjá ríki og borg hafa sýnt að stytting vinnuvikunnar hefur aukið starfsánægju, dregið úr vinnuálagi og veikindum og jafnvel skilað aukinni framlegð starfsmanna. Þess er einnig krafist að viðmiðunarlengd vakta verði átta tímar og að hvíldartími og önnur lögbundin réttindi vaktavinnufólks verði virt.

Kjaramál 27. þing SLFÍ fagnar þeim tilraunum sem verið hafa varðandi styttingu vinnuvikunnar í samstarfi við BSRB. Á sama tíma lýsir þingið yfir gríðarlegum vonbrigðum með að hjúkrunarheimili og sjúkrahús þar sem unnið er á vöktum séu ekki með í tilraunaverkefninu þar sem álagið er hvað mest.

27. þing SLFÍ ítrekar andúð sína á þeim alvarlegu svikum sem áttu sér stað á Alþingi Íslendinga þegar breytingar á lögum um lífeyrisréttindi opinberra starfsmanna voru samþykkt á Alþingi í desember 2016.

Þingið lýsir yfir miklum vonbrigðum með að hvorki hafi gengið né rekið hjá starfshópi sem átti skila niðurstöðu fyrir árslok 2017 um að koma á snemmbærri lífeyristöku. Vinna starfshópsins byggir á bráðabirgðarákvæði með lögunum sem vísa til þeirra stétta sem heilsu sinnar vegna hafa ekki möguleika á að vinna jafn lengi og kveðið er á um í lögunum um lífeyrisréttindi opinberra starfsmanna.

27. þing SLFÍ gerir kröfu um að fulltrúar kjara og mannauðssýslu ríkisins framfylgi bókun 8 með kjarasamningi félagsins frá 2015. Bókunin er um endurskoðun á starfsmenntasjóði félagsins, en í henni er meðal annars kveðið á um aukið fjármagn frá atvinnurekendum til sjóðsins. Tæp þrjú ár hafa liðið frá því að bókunin átti að vera komin til framkvæmda án þess að nokkuð hafi gerst.

27. þing SLFÍ mótmælir harðlega starfsaðferðum fulltrúa fjármála- og efnahagsráðuneytis í samstarfi við forystu BSRB við útreikning og greiðslu launaskriðstryggingarinnar fyrir tímabilið 2013 til 2016. Greiðsla sem átti að tryggja öllum opinberum starfsmönnum það launaskrið sem varð á almenna markaðinum. Ljóst er að launapróun heilbrigðis- og löggæslustétta er minnst meðal opinberra starfsmanna og til þess hefði átt að taka tillit eins og félagið krafðist. Þingið ítrekar þá kröfu félagsins að greiðslan verði leiðrétt og sjúkraliðum bætt sú mismunun sem átti sér stað.

27. þing SLFÍ fagnar framkvæmd og staðfestingu á Jafnlaunastaðlinum sem á að vera komin til framkvæmda í desember 2018 og 2019. Staðallinn felur í sér að fyrirtæki og stofnanir komi sér upp stjórnkerfi sem tryggir að málsmeðferð og ákvörðun í launamálum byggist á málefnalegum sjónarmiðum og feli ekki í sér kynbundin launamun. Meginmarkmið jafnlaunavottunar er að vinna gegn kynbundnum launamun og stuðla að jafnrétti kynjanna á vinnumarkaði. Þingið minnir á að mikilvægt er að jafna laun á milli sjúkraliða og sambærilegra karlastétta ef eitthvað á að vinnast með staðlinum.

Menntamál

27. þing SLFÍ fagnar þeim skrefum sem náðst hafa við að koma framhaldsnámi sjúkraliða á fagháskólastig. Nú þegar er kominn verkefnastjóri að þróunarverkefninu og er áætlað að nám hefjist haustið 2019. Áætlað er að fyrsta verkefnið verði hjúkrun aldraðra. Vonir standa til að hægt verði að koma fleiri greinum hjúkrunar á fagháskólastig þegar þessu þróunarverkefni lýkur.

27. þing SLFÍ leggur áherslu á áframhaldandi framboð á fjölbreyttum og hagnýtum námskeiðum fyrir sjúkraliða, sem hægt er að nálgast hvar sem er á landinu.

27. þing SLFÍ telur að leita verði allra leiða til þess að fjölga sjúkraliðum í starfi. Mikil þörf er á að kynna námið í grunnskólum landsins, fjölbreytileika starfsins og jákvæðum hliðum

vaktavinnu í samstarfi við unga sjúkraliða. Í dag er mikill og vaxandi skortur á nýliðun í stéttinni og of fáir sjúkraliðar útskrifast til að viðhalda vaxandi þörf á fagfólki. Margir sjúkraliðar eru að ljúka starfsævinni og sífellt erfiðara er að fylla í skörðin.

27. þing SLFÍ krefst þess að vinnuveitendur fylgi eftir bókun í kjarasamningum félagsins þ.e. að ýta á undir að almennir starfsmenn fari í sjúkraliðanám t.d. með því að trúnaðarmenn kynni sínum yfirmanni og ófaglærðu starfsfólki þessa bókun.

Velferðarmál 27. þing SLFÍ þingið hvetur til þess að stjórnámálamenn standi við marg ítrekuð loforð um að hlúa að heilbrigðiskerfinu, heilbrigðisstarfsfólki og þeim sem eiga að njóta heilbrigðisþjónustunnar, þannig að þjóðin geti verið stolt af öflugu, réttlátu og gjaldfríu heilbrigðiskerfi til framtíðar. Nýlega haldin ráðstefna um réttindi aldraðra á vegum Sjúkraliðafélags Íslands sýndi að mikið vantar á að heildarstefna í málefnum aldraðra sé til staðar hér á landi og því lítill gaumur gefinn að veikum öldruðum einstaklingum á eftir að fjölga í samræmi við fjölgun aldraðra á næstu árum.

Búsetuþjónusta geðfatlaðra: 27. fulltrúaðing SLFÍ kallar eftir opinberri stefnu í meðferð og þjónustu við fólk með geðfötlun og gerir kröfu um að uppbygging búsetuúrræða og hjúkrunarheimila fylgi þörfinni. Þörfin er ekki einungis fyrir fólk sem er að útskrifast af geðdeildum eða úr endurhæfingu heldur er einnig þörf á sértækum hjúkrunarheimilum fyrir fólk með geðfötlun til lengri eða skemmri tíma. Reynslan hefur sýnt að mikil þörf er á sértækum hjúkrunarheimilum fyrir fólk með geðfötlun. Hjúkrun þess þarf að vera sértæk og taka mið af andlegri og líkamlegri heilsu, því er ekki síður nauðsynlegt að á slíkum heimilum starfi geðheilbrigðismenntað starfsfólk. Einnig er minnt á nauðsyn þess að opnaðar verði hjúkrunardeildar fyrir aldraða geðsjúka.